

СТАНОВИЩЕ

от

от доц. д-р Иво Николаев Попов,

щатен преподавател в Нов български университет,

8.2 Изобразително изкуство

за придобиване на научната степен „доктор“

по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство

с докторант Ивайло Анатолиев Тодоров

Дисертационен труд на тема:

„НОВИ ЗНАЧЕНИЯ В ЗНАКОВИТЕ СИСТЕМИ НА
СЪВРЕМЕННАТА ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ И ПЛАКАТ –
СЕМАНТИКА, СИНТАКСИС, ПРАГМАТИКА”

Научен ръководител: проф. д-р Кристина Борисова

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Предоставеният дисертационен труд от Ивайло Тодоров е с обем от 253 страници, от тях 218 основен текст.

Структурата на съдържанието е разпределена в увод, три глави, заключение с изводи и приноси. Основният текст на дисертационния труд е допълнен от библиография на използваните източници с теоретична литература от 86 източника - 5 на български език, 12 на други езици, 69 онлайн източника.

Трудът съдържа илюстративен материал от 207 номерирани фигури, съставени от отделни и групирани изображения.

Използваните източници в хода на изследването обхващат необходимите за поставените цели теоретични разработки, които включват: книги, сборници и статии в периодични издания от утвърдени в съответната научна област автори, както и съвременни проучвания и публикации по темата на дисертацията.

Бележките под линия (49 на брой) в дисертацията разясняват специфични термини и предоставят допълнителни уточнения с цел по-голяма изчерпателност или прецизиране на изложената информация.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Целите и задачите на изследването са ясно формулирани като тяхната същност определя и самата съдържателна структура на дисертационния труд. Разгледани са сравнителни примери на знакови системи, символи и плакати от отделни периоди.

Основна цел на труда е да се систематизират и развият знанията за механиката и естетическите качества на различните видове визуални знаци. Изследването проследява тяхното родословно дърво, развитието към различни направления, тяхната метаморфоза от естетическа и смислова гледна точка. Проследени са утилитарните и визуалните качества в изобразителното изкуство, неговите семиотични характеристики, семантика, синтаксис и прагматика. Подбраните примери са синтезирани, структурирани и подредени в категории, с цел да станат по-ясно разбрани.

Обект на изследването са съвременните знаци и символи, използвани във визуалната комуникация и плакат, проследени са ключови моменти от тяхното развитие, проучени са иновации от концептуален, художествен, естетически и утилитарен характер. Направен е анализ в хронологичен план на тенденции във визуалните знакови системи. Описани са етапите на тяхната поява, развитие, значение, функция и принос в модерната цивилизация, от средата на XX век до началото на XXI век.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Методологията на изследването е чрез методите за анализ използвайки историографски подход. Чрез него се проследяват конкретни визуални знакови примери, използвани в миналото и в нашето съвремие, и се идентифицират графични образи, символи и иконични изображения във визуалната комуникация и плакат, които служат като средство за предаване на послание и информация, както и тяхната структура, механика и графични свойства.

Дисертационният труд съдържа три глави.

В първата глава се извършва преглед на основите на визуалната комуникация и функцията на изображенията като източник на информация, както и тяхното значение, приложение и необходимост. Тази първа част от дисертацията се отличава с стегната структура и съдържание, което е изградено върху обширна и адекватна за темата българска и чуждестранна литература. Проследено е историческото развитие на визуалното изкуство от праисторически времена до наши дни. Използваните примери и източници са коректно поднесени и показват задълбочени и ерудирани познания върху анализираната проблематика извеждайки конкретни изводи за структурата на знаците във визуалната комуникация и плакат. Изследвани са основните характеристики на знака, според семиотиката, както и неговите три разновидности – икона, символ и индекс. Анализирани са фундаменталните елементи във визуалната комуникация и плакат - цвят, форма и композиция. Разгледани са графичната и хибридната знакови системи, както и три подкатегории на индивидуалните графични знаци – знак за идентичност, знак за възглед и знак за напътствие.

Във втората глава на дисертационният труд са изследвани развитието и тенденциите във визуалната комуникация и плакат от края на XX век до началото на XXI век. Направен е задълбочен и подробен преглед на визуалната комуникация и плакат от дадения период. Анализирани са естетическите и приложните функции на визуални

знаци и знакови системи, както и тяхното разпространение в съвременния информационен поток. Анализите са подкрепени от значително количество примери от различни автори.

Третата глава на дисертацията разглежда новите значения на индивидуалните знаци в знаковите системи на съвременната визуална комуникация и плакат. Разгледани са примери на знаци, които променят своята смислова или визуална структура, в резултат на което променят своето значение, или добиват многопластово разбиране, от сегашна гледна точка. Анализирани са седемте най-чести причини за промяната в значението на визуалните знаци - Стари знаци с ново значение; Полисемични визуални знаци; Иконични символи; Паразитни знаци във визуалната комуникация и плакат; Съвкупност от символи, които образуват нов знак; Дублиране, заимстване и плагиатство на визуални знаци; Интерпретация на посланието на визуални знаци спрямо контекста на знаковите системи.

Направен е анализ на резултатите и са изведени съответните изводи и заключения.

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

Дипломантът прилага списък с два броя публикации в реферирани и рецензирани научни издания. Те са тематично обвързани с настоящия дисертационен труд и показват неговите задълбочените изследвания и интерес към тематиката.

5. Приноси на дисертационния труд

Приносите на дисертационния труд са изведени от докторанта в три основни направления:

1. Анализ и класификацията на подбрани примери на визуални знаци, които менят своето значение, подробно описани и систематизирани в трета глава;

2. Анализ и проучване което касае паразитния знак, неговите особености, свойства и характерни белези.
3. Съществен принос е и въвеждането на нови термини, които да изяснят характера и принадлежността на знаците във визуалната комуникация и плакат - Индивидуален графичен знак; Знак за идентичност; Знак за напътствие; Знак за възглед; Графична знакова система; Хибридна знакова система.

6. Заключение

В заключение считам, че научната стойност на предложения дисертационен труд отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” и предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на научна и образователна степен „Доктор” на Ивайло Анатолиев Тодоров по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство.

14. 10. 2024 г.

София

.....

/доц. д-р Иво Попов/